

УДК 343.9

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.2.30>

ЛІТУН О.О.

**СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗШУКУ ДІТЕЙ, ЯКІ ЗНИКЛИ БЕЗВІСТИ****THE STATE OF THE SCIENTIFIC DEVELOPMENT OF THE OPERATIONAL
AND SEARCHING SUPPORT FOR THE SEARCH OF MISSING CHILDREN**

Актуальність статті полягає в тому, що проблемні питання, пов'язані із розшуком осіб, які зникли безвісти, сьогодні лежать у площині вирішення ряду юридичних наук, зокрема адміністративного та кримінального права, криминології, криміналістики, кримінального процесу, оперативно-розшукової діяльності, цивільного права, цивільного процесу, сімейного права, міжнародного права тощо. Необхідність їх вирішення, позначилася чисельними працями вітчизняних і зарубіжних вчених, які стосувалися різного роду аспектів цієї роботи у розрізі предмету дослідження відповідних галузей юридичних наук. Метою статті є дослідження сучасного стану наукової розробленості оперативно-розшукового забезпечення розшуку дітей, які зникли безвісти. У статті визначено стан наукової розробленості оперативно-розшукового забезпечення розшуку дітей, які зникли безвісти. Визначено наукові напрями, які залишилися поза увагою вчених, зокрема щодо: сучасного стану розшуку дітей, які зникли безвісти; змісту оперативно-розшукового забезпечення цієї діяльності; специфіки агентурно-оперативної роботи підрозділів кримінальної поліції щодо перекриття об'єктів і території, які є уразливими для зникнення дітей; взаємодії підрозділів кримінальної поліції й слідчих з підрозділами ювенальної превенції; інформаційно-аналітичного забезпечення цієї діяльності; особливостей організації та тактики розшуку дітей, які зникли безвісти, тощо. З'ясовано, що особливостям оперативно-розшукового забезпечення розшуку дітей, які зникли безвісти, автором не приділено уваги. Не враховано сучасний загрозливий стан зникнення дітей та стан їх розшуку, не досліджена позиція вітчизняних та зарубіжних вчених. Не висвітлено особливості взаємодії суб'єктів, які здійснюють розшук дітей, зокрема підрозділів кримінальної поліції, ювенальної превенції, слідчих, органів місцевого самоврядування та ін. Узагальнено системні проблеми, які існують у діяльності правоохоронних органів під час розшуку підозрюваних і обвинувачуваних, а також осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду, зокрема щодо: правового регулювання, у тому числі на рівні міжнародних нормативно-правових актів, інформаційно-аналітичного та криміналістичного забезпечення розшуку зазначених осіб, організації і тактики проведення гласних і негласних оперативно-розшукових заходів та слідчих дій, агентурно-оперативної роботи у цій сфері, взаємодії суб'єктів розшуку між собою та з іншими державними органами, а також муніципальними органами, громадськістю тощо. Крім цього, аналіз вищезазначених праць, дозволяє зробити висновок, що у контексті розгляду цієї тематики проблеми розшуку дітей, які зникли безвісти, майже не досліджувалися й згадувалися лише фрагментарно.

Ключові слова: оперативно-розшукова діяльність, розшук дітей, наукова розробленість, Національна поліція.

The relevance of the article lies in the fact that problematic issues related to the search for missing persons today lie in the area of solution of a number of legal sciences, in particular administrative and criminal law, criminology, criminal process, operative investigative activity, civil law, civil procedure, family law, international law,

etc. The need to solve them was reflected in the numerous works of domestic and foreign scientists, which related to various aspects of this work in terms of the subject of research in the relevant branches of legal sciences. The purpose of the article is to study the current state of scientific development of operational and investigative support for the search for missing children. The article defines the state of scientific development of operational and investigative support for the search for missing children. The scientific directions that have been left out of the attention of scientists have been identified, in particular regarding: the current state of searching for missing children; the content of operational and investigative support for this activity; the specifics of the agency and operational work of the criminal police units regarding the closure of objects and territories that are vulnerable to the disappearance of children; interaction of criminal police units and investigators with juvenile prevention units; information and analytical support of this activity; peculiarities of the organization and tactics of searching for missing children, etc. It was found out that the author did not pay attention to the specifics of operational and investigative support for the search for missing children. The current threatening state of disappearance of children and the state of their search are not taken into account, the position of domestic and foreign scientists is not investigated. The specifics of the interaction of the entities that search for children, in particular the divisions of the criminal police, juvenile prevention, investigators, local self-government bodies, etc., are not covered. The systemic problems that exist in the activities of law enforcement agencies during the search for suspects and accused persons, as well as persons who are hiding from pre-trial investigation bodies and the court, are summarized, in particular regarding: legal regulation, including at the level of international normative legal acts, information and analytical and forensic support for the search of the specified persons, the organization and tactics of conducting overt and covert operational-search activities and investigative actions, agency-operational work in this area, interaction of the subjects of the search among themselves and with other state bodies, as well as municipal bodies, the public, etc. . In addition, the analysis of the above-mentioned works allows us to conclude that in the context of consideration of this topic, the problems of searching for missing children were almost not investigated and mentioned only fragmentarily.

Key words: *operational search activity, search for children, scientific development, National Police.*

Постановка проблеми. Проблемні питання, пов'язані із розшуком осіб, які зникли безвісти, сьогодні лежать у площині вирішення ряду юридичних наук, зокрема адміністративного та кримінального права, криминології, криміналістики, кримінального процесу, оперативно-розшукової діяльності, цивільного права, цивільного процесу, сімейного права, міжнародного права тощо. Необхідність їх вирішення, позначилася чисельними працями вітчизняних і зарубіжних вчених, які стосувалися різного роду аспектів цієї роботи у розрізі предмету дослідження відповідних галузей юридичних наук.

Аналіз публікацій, у яких започатковано вирішення цієї проблеми. Теоретико-прикладні засади розшуку осіб, які зникли безвісти, на дисертаційному рівні досліджували такі вітчизняні та зарубіжні автори: С. В. Богданов, Д. В. Бойчук, В. С. Будков, Н. І. Витовтова, О. І. Гігевич, Д. А. Гріньова, Ч. М. Ісмаїлов, Д. О. Ішук, В. Г. Камиш, Є. Г. Кілессо, А. В. Котязов, О. Я. Мазурок, А. С. Мальцев, В. О. Петросян, О. Ю. Плєскач, В. П. Цильвік, В. М. Шванков та ін.

Метою статті є дослідження сучасного стану наукової розробленості оперативно-розшукового забезпечення розшуку дітей, які зникли безвісти.

Виклад основного матеріалу. Слід зазначити, що окремого вивчення проблем оперативно-розшукового забезпечення розшуку дітей, які зникли безвісти, до цього часу здійснено не було. Аналіз публікацій, які слугують підґрунтям для розв'язання проблеми дисертаційного дослідження, свідчить, що до цього часу сфера інтересів вітчизняних дослідників здебільшого була спрямована на аналіз або занадто широкого, або занадто вузького кола питань. Проте існують теоретико-прикладні роботи, які слугують основою для формування сучасної наукової теорії розшукової роботи правоохоронних органів, результати яких, на наш погляд, доцільно висвітлити й проаналізувати. Використовуючи дедуктивний метод пізнання, висвітлення досягнень вчених у зазначеній сфері ми будемо здійснювати від загального до часткового (окремого), у зв'язку

з цим, проаналізуємо спочатку роботи, які стосувалися загальних питань розшуку (розшукової роботи або діяльності), а потім розглянемо праці, які найбільш наближені до предмету нашого дослідження.

Сучасні проблеми, які стосуються загальних аспектів розшукової роботи слідчого та оперативних працівників були досліджені також у роботах вітчизняних авторів, зокрема: у дисертаціях Н. В. Гуменної (Львів, 2015), Є. В. Полякова (Львів, 2006), навчальному посібнику В. П. Захарова, А. М. Кравченка, В. Ф. Новосядло, О. Й. Хомути (Львів, 2006), методичних рекомендаціях М. С. Городецької, О. В. Захарченко, Я. М. Ковча, О. В. Крякуна, Т. Г. Овчаренко (Дніпропетровськ, 2009).

Так, найбільш вагомими досягненнями Н. В. Гуменної, стало сучасне уявлення про сутність розшукової діяльності слідчого, висвітлення принципів, місту, засобів цієї діяльності, визначення об'єктів розшуку, надання класифікації розшукових дій слідчого (розшукові дії слідчого процесуального характеру; розшукові дії слідчого непроцесуального характеру), з'ясування теоретико-прикладних аспектів взаємодії слідчого під час здійснення ним розшукової діяльності, хоча в контексті нашого дослідження цей аспект пояснюється дещо іншим трактуванням, зокрема тим, що КПК України містить окремий термін «розшукові дії» (див. підрозділ 1.2). Вагомим значення у нашій дисертаційній праці набули акценти авторки щодо чинного КПК України, де визначено обов'язкове залучення психолога для допиту малолітніх або неповнолітніх (ст.ст. 226, 354, 491 КПК України), а також проведення слідчих (розшукових) дій із їхньою участю (ст. 227 КПК України) [1].

У результаті проведеного дослідження, Є. В. Поляков сформулював ряд нових наукових положень та висновків, зокрема: уперше виділив різні форми розшуку осіб, висвітлив значення суб'єкта розшуку та правових підстав розшуку для класифікації цих форм; визначив особливості правового режиму прикордонного району та режиму державного кордону, режиму в пунктах пропуску через державний кордон; удосконалив погляди щодо змісту та характеру організаційно-тактичного, зокрема агентурного та інформаційного забезпечення оперативно-розшукових заходів при розшуку осіб тощо [2].

Правові та організаційно-тактичні основи міжнародного розшуку та міжнародно-правового захисту осіб від насильницьких зникнень стали предметом дисертаційних досліджень О. Н. Карпова (Київ, 2011), Д. О. Компанійця (Львів, 2006), Л. В. Максимів (Львів, 2014), В. Ю. Цвікі (Львів, 2017), а також були відображені в монографічних і інших дослідженнях Г. О. Душейка, В. А. Некрасова, В. Я. Мацюка (Київ, 2006).

Найбільше уваги вчених привернули питання розшуку злочинців і осіб, які ухиляються від відбування покарання, у зв'язку з тим, що ця категорія осіб становить небезпеку для оточуючих. Так, проблеми розшуку підозрюваних, обвинувачених й підсудних та осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, суду і відбування кримінального покарання, були досліджені як у працях вітчизняних вчених, зокрема, у дисертаціях: «Організаційне і тактичне забезпечення розшуку обвинувачених та підсудних оперативними підрозділами ОВС» С. І. Апухтіна (Дніпропетровськ, 2009), «Діяльність слідчого щодо розшуку підозрюваного» А. В. Дунаєвої (Київ, 2013), «Діяльність слідчого з розшуку та встановлення місцезнаходження обвинуваченого» О. В. Захарченко (Харків, 2012), «Криміналістичне забезпечення розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду» О. В. Лисенко (Київ, 2016), «Розшук осіб, які переховуються від органів розслідування» К. В. Муравйова (Київ, 2002), «Процесуальна діяльність слідчого по розшуку підозрюваного, місцезнаходження якого невідоме» Є. О. Наливайко (Київ, 2014), ««Розшук обвинувачених по зупинених кримінальних справах: правові та організаційно-тактичні основи» О. В. Пояркова, (Харків, 2002), «Розшук обвинуваченого в справах про кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності» О. М. Сітайло (Київ, 2020), «Розшук підозрюваного та обвинуваченого з використанням технічних засобів телекомунікації» Є. В. Шаповаленка (Київ, 2018), навчально-методичних розробках Є. І. Макаренка (Дніпропетровськ, 2005).

Вивчення результатів досліджень, отриманих зазначеними авторами, дало змогу узагальнити системні проблеми, які існують у діяльності правоохоронних органів під час розшуку підозрюваних і обвинувачуваних, а також осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду, зокрема щодо: правового регулювання, у тому числі на рівні міжнародних нормативно-правових актів, інформаційно-аналітичного та криміналістичного забезпечення розшуку зазначених осіб, організації і тактики проведення гласних і негласних оперативно-розшукових заходів та слідчих дій, агентурно-оперативної роботи у цій сфері, взаємодії суб'єктів розшуку

між собою та з іншими державними органами, а також муніципальними органами, громадськістю тощо. Крім цього, аналіз вищезазначених праць, дозволяє зробити висновок, що у контексті розгляду цієї тематики проблеми розшуку дітей, які зникли безвісти, майже не досліджувалися й згадувалися лише фрагментарно.

Необхідно вказати, що після здобуття незалежності, в Україні проведено ряд дисертаційних досліджень, які безпосередньо стосувалися проблем розшуку зниклих безвісти осіб. Так, правові та організаційно-тактичні основи розшуку безвісно відсутніх (зниклих) осіб, у тому числі при кримінальних обставинах висвітлені у чисельних працях авторів, серед яких найбільший науковий інтерес представляють дисертаційні дослідження вітчизняних авторів: «Правові та організаційно-тактичні основи розшуку безвісно відсутніх осіб» Д. В. Бойчука (2006 р.), «Організаційно-правові та тактичні основи розшуку безвісно зниклих осіб при кримінальних обставинах» С. В. Богданова (Львів, 2007 р.), «Криміналістичне забезпечення діяльності Національної поліції під час розшуку безвісно відсутніх осіб» О. Я. Мазурка (Київ, 2018 р.), «Розшуку осіб, зниклих безвісти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук» О. Ю. Плескача (Харків, 2019 р.), «Розслідування вбивств, пов'язаних з безвісним зникненням особи» Д. О. Іщука (Київ, 2016), «Прокурорський нагляд за додержанням законів при розшуку безвісно відсутніх осіб» В. С. Будкова (Київ, 2015). До числа праць, які стосувалися проблематики розшуку зниклих безвісти осіб, слід віднести також методичні рекомендації: Я. М. Ковча «Першочергові заходи по встановленню місцезнаходження безвісно зниклих осіб» (Дніпропетровськ, 2008), М. І. Гошовського, О. В. Вітрука, Ю. Г. Севрука, О. В. Менделенко, М. Г. Березіна «Щодо особливостей прокурорського нагляду за додержанням законів органами внутрішніх справ при проведенні досудового розслідування у кримінальних провадженнях та оперативно-розшукової діяльності за заявами і повідомленнями про безвісне зникнення осіб» (Київ, 2014), С. С. Чернявського, О. М. Борисковської, А. А. Вознюка «Особливості кримінальних проваджень щодо безвісти зниклих осіб» (Київ, 2015) та ін.

Так, О. Я. Мазурок дослідив зміст криміналістичного забезпечення діяльності Національної поліції під час розшуку безвісно відсутніх осіб, визначив типові слідчі ситуації залежно від обсягу та змісту даних, що є підставою для внесення відомостей про подію до ЄРДР, висвітлив особливості перевірки типових версій під час розслідування злочинів, пов'язаних із безвісною відсутністю осіб, розкрив форми взаємодії слідчого й оперативних підрозділів Національної поліції під час розшуку безвісно відсутніх осіб, проаналізував можливості використання Інтегрованої інформаційно-пошукової системи органів внутрішніх справ (із підсистемами «Єдиний облік», «Затримані та доставлені», «Особа», «Розшук», «Пізнання»), визначив організаційно-тактичні засади проведення окремих слідчих (розшукових) дій, з'ясував форми застосування спеціальних знань у кримінальних провадженнях, розпочатих у зв'язку з безвісною відсутністю особи [3]. Разом із цим, особливостям оперативно-розшукового забезпечення розшуку дітей, які зникли безвісти, автором не приділено уваги. Не враховано сучасний загрозливий стан зникнення дітей та стан їх розшуку, не досліджена позиція вітчизняних та зарубіжних вчених. Не висвітлено особливості взаємодії суб'єктів, які здійснюють розшук дітей, зокрема підрозділів кримінальної поліції, ювенальної превенції, слідчих, органів місцевого самоврядування та ін.

Вагомими здобутками Д. О. Іщука є обґрунтування розроблення універсальної міжвідомчої системи розшуку безвісти зниклих та ідентифікації невпізнаних трупів, яка б об'єднала уніфіковані дані за категоріями розшуку, з обов'язковим забезпеченням прямого використання для ідентифікаційного пошуку результатів реєстрації зниклих безвісти осіб та експертних досліджень невпізнаних трупів. Вченим окремо проаналізовано ситуації безвісного зникнення дітей, про зникнення яких заявляють батьки, адміністрації загальноосвітніх шкіл-інтернатів, шкіл або училищ соціальної реабілітації для дітей, які потребують особливих умов виховання, притулків для дітей, центрів соціально-психологічної реабілітації. Крім цього, ним визначено специфіку розшуку безвісно зниклих дітей, які стають жертвами кримінальних правопорушень (запропоновано типовий план проведення слідчих (розшукових) дій при безвісному зникненні неповнолітніх). Також надано рекомендації щодо організації й тактики проведення допитів малолітніх і неповнолітніх осіб [4]. Поряд із цим, автор не називає, які саме ситуації виникають при надходженні заяви чи повідомлення про безвісне зникнення дитини, не надає їх класифікацію відповідно до наукових критеріїв (наприклад, типові слідчі ситуації).

Досить ґрунтовне дослідження здійснено Д. В. Бойчуком, робота якого характеризується цілим рядом здобутків, зокрема автором визначено: поняття і сутність розшуку безвісно відсутніх осіб; правові засади розшуку безвісно відсутніх осіб; проблеми організації розшуку безвісно відсутніх осіб; інформаційне забезпечення розшукової роботи; проблеми взаємодії оперативних підрозділів ОВС з іншими підрозділами щодо розшуку безвісно відсутніх осіб; питання

попередження причин, що призводять до безвісної відсутності осіб; першочергові та подальші оперативно-розшукові заходи; основи застосування оперативно-технічних засобів при розшуку безвісно відсутніх осіб тощо. У ході дослідження на підставі комплексного наукового підходу автор теоретично обґрунтував положення про те, що система розшуку безвісно відсутніх осіб є найважливішим чинником, від якого багато в чому залежить стан боротьби з організованою злочинністю [5]. У той самий період проведено схоже дослідження С. Б. Богдановим, який приділив увагу цілому ряду питань організаційно-правових та тактичних основ розшуку безвісно зниклих осіб при кримінальних обставинах. Останній відмічав важливість поєднання процесуальних та оперативно-розшукових заходів, організації чіткої взаємодії між різними підрозділами, службами ОВС та іншими правоохоронними органами, державними установами, участь у цій роботі негласних співробітників та використання спеціальних знань і оперативної техніки. До того ж, С. В. Богданов розглядав особливості оперативного документування за ОРС «Злочин» щодо розкриття вбивств, замаскованих під безвісне зникнення потерпілого; аналізує агентурне забезпечення оперативної розробки, можливості використання агентів і інформаторів у встановленні долі зниклого та особливості керівництва негласним апаратом у процесі розшуку тощо [6].

Одним із найбільш наближених вітчизняних досліджень до цієї теми є праця О. Ю. Плєскача, який обґрунтував низку важливих теоретико-прикладних положень, зокрема: сформулював авторський зміст та класифікацію розшуку осіб, зниклих безвісти; надав класифікацію цих осіб; визначив алгоритм організації розшуку осіб, зниклих безвісти, як до, так і після відкриття кримінального провадження тощо. Крім цього, стосовно розшуку дітей, які зникли безвісти, автор надав вибірково характеристику їх вікових груп, а також авторську класифікацію ситуацій, які стали причиною зникнення дітей [7]. Автором не досліджується сучасний стан розшуку дітей, які зникли безвісти, в Україні, частково висвітлюються проблеми правового регулювання оперативно-розшукового забезпечення розшуку дітей, також відсутні дослідницькі положення щодо агентурно-оперативної роботи підрозділів кримінальної поліції щодо перекриття об'єктів і території, які є вразливими для можливості зникнення дітей. Також зазначимо, що автором не використовується системний підхід щодо організації взаємодії підрозділів кримінальної поліції, слідчих та підрозділів ювенальної превенції у питаннях розшуку дітей й комплексного застосування злагоджених зусиль у разі їх зникнення. Важливими з приводу виникнення правовідносин у зв'язку з розшуком безвісно зниклих громадян є результати дослідження В. С. Будкова, який досить розгорнуто висвітлює співвідношення оперативно-розшукового та цивільно-правового інститутів оголошення особи безвісно відсутньою, визначає їх спільні й окремі риси, а в аспекті юридичного факту розглядає вплив рішень суду з цих питань на динаміку правовідносин, які виникають у зв'язку з розшуком безвісно зниклих громадян [8].

Висновки. Проаналізовані наукові здобутки вітчизняних вчених дають змогу прийти до таких висновків:

1. Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених теоретичним і практичним проблемам розшуку дітей, які зникли безвісти, на сьогодні не знайшла належного теоретичного висвітлення проблема оперативно-розшукового забезпечення розшуку цієї категорії осіб, у тому числі й на монографічному рівні.

2. Комплексне вирішення наукової проблеми лежить у площині теоретичних і практичних розробок із кримінального, адміністративного, цивільного, сімейного та міжнародного права; кримінального та цивільного процесу; кримінології; криміналістики; оперативно-розшукової діяльності.

3. Сьогодні в Україні відсутні комплексні монографічні дослідження теоретичних і правових засад оперативно-розшукового забезпечення розшуку дітей, які зникли безвісти, в Україні.

4. Вчені, які здійснювали свої розробки в галузі оперативно-розшукової діяльності залишили поза увагою питання щодо: сучасного стану розшуку дітей, які зникли безвісти; змісту оперативно-розшукового забезпечення цієї діяльності; специфіки агентурно-оперативної роботи підрозділів кримінальної поліції щодо перекриття об'єктів і території, які є уразливими для зникнення дітей; взаємодії підрозділів кримінальної поліції й слідчих з підрозділами ювенальної превенції; інформаційно-аналітичного забезпечення цієї діяльності; особливостей організації та тактики розшуку дітей, які зникли безвісти, тощо.

Список використаних джерел:

1. Гуменна Н. В. Теоретичні та практичні проблеми розшукової діяльності слідчого : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Львівськ. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів, 2015. 240 с. URL: <https://mydisser.com/ua/avtoref/view/28532.html> (дата звернення: 19.05.2021).
2. Поляков Є.В. Організація і тактика розшукової роботи органів внутрішніх справ у прикордонних районах України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 21.07.04. Львів, 2006. 18 с.
3. Мазурок О.Я. Криміналістичне забезпечення діяльності Національної поліції під час розшуку безвісно відсутніх осіб : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2018. 255 с. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/6368/1/Dis_Мазурок.pdf (дата звернення: 19.05.2021).
4. Іщук Д.О. Розслідування вбивств, пов'язаних з безвісним зникненням особи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2016. 20 с.
5. Бойчук Д.В. Правові та організаційно-тактичні основи розшуку безвісно відсутніх осіб : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.09. Львів, 2007. 21 с.
6. Богданов С.В. Організаційно-правові та тактичні основи розшуку безвісно зниклих осіб при кримінальних обставинах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.09. Львів, 2007. 16 с.
7. Плєскач О. Ю. Розшуку осіб, зниклих безвісти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2019. 20 с.
8. Будков В. С. Правове значення рішень суду в структурі правовідносин, що виникають у зв'язку з розшуком безвісно зниклих громадян. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка, 2010. № 3. С. 130-138. URL: file:///C:/Users/Acer/Downloads/Vlduvs_2010_3_17.pdf (дата звернення: 20.06.2021).

УДК 343.162.4

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.2.31>

ПЕЛІХОС Є.М.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ ОБВИНУВАЧЕНОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ IN ABSENTIA НА ПІДГОТОВЧОМУ СУДОВОМУ ЗАСІДАННІ

ENSURING THE RIGHT TO DEFENSE OF THE ACCUSED IN CRIMINAL PROCEEDINGS IN ABSENTIA AT THE PREPARATORY COURT SESSION

Статтю присвячено дослідженню правової природи та практичного змісту забезпечення права на захист обвинуваченого у кримінальному провадженні in absentia на підготовчому судовому засіданні. Особливу увагу приділено питанню процесуальної діяльності захисника, участь якого є обов'язковою, з огляду не лише на необхідність захисту прав обвинуваченого, а й забезпечення реалізації засади змагальності кримінального процесу, рівності й балансу інтересів сторін обвинувачення і захисту.

Констатовано, що предметом розгляду на стадії підготовчого судового засідання у провадженнях in absentia може бути не лише підсумковий акт досудового розслідування, але і клопотання прокурора про здійснення спеціального судового провадження. Окреслено процесуальні гарантії прав обвинуваченого під час вирішення цього питання.

© ПЕЛІХОС Є.М. – адвокат, аспірант кафедри кримінального процесу (Національна академія внутрішніх справ)